

tid ikke at være fæstet ved dette Lovudkast. Naar der saaledes i § 6 ved Spørgsmaalet om, af hvem Omkostningerne ved de der foreskrevne Skjensmands Kjendelse skulle afholdes, ledes i Tvivl, om ikke Broeieren mulligen kan komme til at betale Skjensmandene for deres Uleilighed, da synes det mig dog, at, naar en Mand, uden at ønske det, ja maaskee meget imod sin Villie, fratvinges sin Eiendom ved et Skjon, saa burde han ikke betale for dette Skjon. Det Samme er Tilfældet i § 10, hvor man ved Beregningen af de med Broens Besiddelse forbundne Afgifter opfører den Forringelse i Værdien, som er en Følge af Uldo o. s. v.; fremdeles naar der i samme § siges, at, naar Broen er i maadelig Tilstand, da skal det vurderes, hvor stor Beføstningen vil blive ved at sætte den i forsvarlig Stand, og dette Beløb fradrages Erstatningssummen, samt naar det i samme § hedder, at Broen kun skal vurderes som gamle Bromaterialier. I § 11 synes det mig ligeledes at være en Ubillighed imod Broeieren, at han skal lade sig nøie med en Obligation istedetfor at modtage contante Penge. I anden Handel og Wandel er det jo dog det Almindelige, at man faaer contante Penge og ikke lader sig nøie med en Obligation. Der er ved de private Broer en Dobbeltthed. For det Første, hvad angaaer Eiendommen af Broen, da har det Offentlige jo aldrig havt nogen Ret til samme; en privat Mand har bygget og bekostet den; han har afhændet den, og den er maaskee gaaet igjennem flere Hænder; den private Mand har vedligeholdt den, og det Offentlige har aldrig givet en Skilling dertil, den er aldeles den Privates Eiendom. Vil det Offentlige altsaa have Broen, saa maa dette ske ved Kjøb; Alt, hvad man kunde gjøre, var at sige til Eieren: tag din Bro bort, vi ville bygge en anden; men over den, der allerede staaer der, kan det Offentlige ikke udøve Eiendomsret. Den anden Særegenhed ved dette Forhold er, at det er en Rettighed, et Privilegium, som de Vedkommende have modtaget af Regjeringen til at have en Erstatning af dem, der passere deres Broer; og denne maa vel ogsaa kunne fratages dem, men kun imod, at de faaer et Vedlæg derved, da den ogsaa kan anses for at være en reel

Værdi. Jeg vil derfor tillade mig efter første Behandling at foreslaae, at der nedfattes et Udvalg til nærmere at gjenemgaae dette Udcast.

Indenrigsministeren: Jeg turde dog maaskee blot tilføie, at om Grundfætningen vilde vistnok Alle være enige, den nemlig, som Udcastets § 3 udtaler, at den private Broeier, der efter denne Lov sættes ud af Besiddelse af Broen, skal have Erstatning for det ham derved forvoldte virkelige Tab. Nu er Forholdet, som den ærede Landsktingsmand ogsaa antydede, i flere Retninger temmelig sammensat, og der kan være forskellige Meninger om de nærmere Regler, som ganske vist ere nødvendige til denne almindelige Grundfætnings Gjennemførelse; men, som den ærede Taler selv antydede, vilde jo disse Spørgsmaals Døftelse naturligen finde deres rette Plads ved Sagens anden Behandling, saa at jeg ikke troer, at det væsentlig vil fremme Sagen, om jeg vilde gaae nærmere ind paa de enkelte Punkter, som af ham bleve antydede og hvor det rigtignok forekommer mig, at han i adskillige Stykker gjorde Lovudkastet nogen Uret. Det kan dog vist ikke miskjendes, at Forholdet netop paa Grund af den eiendommelige Forbindelse mellem de Materialier, hvoraf Broen bestaaer, og den Ret, den Herlighed, som er knyttet til den, faaer en noget egen Charakter, som vil retfærdiggjøre en Række af Bestemmelser for at forebygge, at ikke ved saadanne Tvangsaftaaelser det Offentlige, som skal overtage Broerne og hvad dermed staaer i Forbindelse, skal besværes paa en ubillig Maade til Fordeel for de tidligere Berettigede. Alle saadanne Forholds Afsløsning er naturligviis forbundet med en stor Mængde af smaa, i sig selv temmelig vanskelige Spørgsmaals Afgjørelse. Det er ogsaa bekendt, at denne Sag, som tidligere har været forhandlet gjentagne Gange, har fremkaldt en Række af meget udsørlige Forhandlinger paa dens tidligere Stadium i det andet Thing.

Vessely: Det er naturligt, at Spørgsmaalet om Erstatning er et af de vigtigste, der foreligger i det nærværende Lovudkast. En æret Taler har allerede fremhævet flere Bestemmelser, som efter hans Anskuelse skulde være